SCHOOL

Zelfmoord: ministerie benaderd

door **Bram van der Heijden** en **Paul Bots**

MAASTRICHT – Scholenkoepel Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) heeft de hulp van het ministerie van Sociale Zaken ingeroepen bij een onderzoek naar de zelfmoord van een docente. Met steun van het ministerie wil LVO achterhalen of het als werkgever steken heeft laten vallen. Dat zegt LVO-bestuursvoorzitter André Postema in een interview met deze krant. Docente Caroline Dijkman pleegde eerder deze maand zelfmoord.

In een brief aan deze krant, na haar dood bezorgd, zegt ze gepest te zijn door haar collega's op het Maastrichtse Sint Maartenscollege. Ze verwijt de school, LVO en de hulpverlening dat er te weinig tegen het pesten is gedaan.

Volgens Postema ligt een onderzoek heel gevoelig. Hij wil van Sociale Zaken, dat net een campagne is gestart tegen pesten op het werk, horen wie de studie onpartijdig kan uitvoeren. Ook voor het opstellen van de onderzoeksvragen wordt hulp van het ministerie gevraagd. De scholenstichting is niet van plan om alle aangesloten scholen door te lichten, maar richt zich puur op de zaak rond Dijkman.

Dinsdag beleeft het Maastrichtse college de eerste schooldag na de zomervakantie. LVO heeft professionele hulpverleners klaarstaan om, indien nodig, leerlingen en docenten op te vangen.

Zie ook **pagina E6/7**

WONINGEN

Arrestaties om serie branden

door **onze verslaggever**

MAASTRICHT – De politie heeft drie verdachten aangehouden in verband met een serie van negen branden in Maastricht-West van augustus 2010 tot juli dit jaar. Politiewoordvoerder Hub Haenen benadrukte gisteravond dat er geen verband bestaat met de recente reeks ophefmakende autobranden in de provinciehoofdstad.

Bij de drie aanhoudingen gaat het om twee vrouwen (65 en 44) en een man (39) uit Maastricht. Zij worden verdacht van brandstichting bij woningen en auto's. De verdachten zijn op 21 augustus voorgeleid aan de rechter-commissaris. Die heeft besloten om de 65-jarige vrouwelijke verdachte en de man in bewaring te stellen. De derde verdachte is voorlopig vrij gelaten, maar blijft wel verdachte. „Bepaalde sporen" wijzen erop dat er een verband is tussen de negen branden, zo laat de politiewoordvoerder weten. Nadere informatie daaromtrent wil hij in het belang van het onderzoek nog niet geven. Op enkele plaatsen werd geprobeerd een woning in brand te steken via de brievenbus.

FIETSEN NAAR SCHOOL

Onervaren en onbevangen

Middelbare scholieren stappen vanaf maandag weer met z'n allen op de fiets richting school. Vooral voor brugklassers is dat altijd even wennen. Bij hen gaat het in september het vaakst mis. In je uppie fietsen is veiliger dan in een groep. Een helm? Nee alsjeblieft zeg!

door **Monique Evers** en **Paul Bots**

In een groep is de neiging groot om nog snel even samen met de rest over te steken. foto **Hollandse Hoogte**

Brugklassers op de fiets op weg naar hun nieuwe school. Wie kent niet het beeld van druk kletsende jongeren met een zware boekentas die met van alles bezig zijn behalve met het verkeer. Dus gaan Limburgse ouders steeds vaker de route naar de middelbare school met hun kind oefenen. Om ze te wijzen op gevaarlijke punten en de risico's. Goed idee?

„Een hartstikke goed idee", zegt verkeerspsycholoog Gerard Tertoolen. „Ze leren de route kennen en zien met eigen ogen wat de drukke punten zijn. Als het je tenminste lukt om je puber mee te krijgen. Krijg je dat als ouder niet voor elkaar, stimuleer je kind dan in elk geval om met een vriendje of vriendinnetje, en nog zonder zware rugzak, de route een keer te gaan verkennen. Geef desnoods een beloning." Een beetje betuttelend is het misschien wel, erkent Tertoolen. „Maar aan de andere kant is het wel hard nodig."

September is de maand waarin de meeste 12-jarigen een fietsongeluk krijgen, bleek vorig jaar uit onderzoek van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). De aantallen zijn klein, maar de piek is wel zichtbaar. Onbevangenheid en onervarenheid in het verkeer spelen een belangrijke rol. In Limburg zijn de risico's voor de nieuwe scholieren nog relatief beperkt, redeneert gedragsdeskundige Willem Vlakveld van de SWOV. De meeste fietsongevallen gebeuren in steden, en op kruispunten. „Als je op het platteland een route met weinig kruispunten kiest over een vrijliggend fietspad, loop je weinig risico."

De SWOV werpt zich al jaren op als voorstander van de fietshelm. Verkeerspsycholoog Tertoolen wil er echter niets van weten. „Alsjeblieft niet", zegt hij. „Niet alleen omdat het niet uitziet, maar de vraag is ook of het bijdraagt aan de verkeersveiligheid. Fietsen is heel belangrijk en bovendien gezond, lekker en goed voor het milieu. We moeten fietsen aantrekkelijk houden. Dus moeten we jonge mensen leren om met het verkeer om te gaan."

Ouders brengen, veel meer dan twintig jaar geleden, hun kinderen massaal met de auto naar school. Niet alleen vanwege de verkeersveiligheid, maar ook vanwege de sociale veiligheid. Angst voor 'enge mannen' onderweg is diepgeworteld. Wie puur naar de verkeersveiligheid kijkt, kan dat gedrag van de ouders alleen maar toejuichen, stelt Vlakveld. Voor de verkeersveiligheid zou het het best zijn als je je kind tot z'n achttiende naar school brengt. Realistisch is dat echter niet. „En ze bouwen zo natuurlijk ook geen verkeerservaring op."

Het is een vicieuze cirkel, stelt Tertoolen. „Doordat het gevaarlijk is bij veel basisscholen brengen ouders hun kinderen liever met de auto, maar dat maakt de situatie bij scholen nog gevaarlijker." Zelf brengt hij zijn kinderen toch zo veel mogelijk met de fiets. Ook al staan de auto's drie rijen dik voor de school. Als het regent, is het helemaal een puinhoop. „Desnoods laat ik ze het laatste stukje met de fiets aan de hand op de stoep lopen. Zo leren ze wel met het verkeer om te gaan. Waarom zo veel ouders met de auto komen? Volgens mij zijn veel ouders zelf te lui om te fietsen. Of ze zeggen dat ze daarna doorgaan naar hun werk."

De schuld moet sowieso niet alleen bij de jonge onervaren fietser gezocht worden. De automobilist is na de zomer niet meer gewend aan grote groepen scholieren op de weg, weet Vlakveld. Dat 'vergeetproces' gaat heel snel, blijkt uit onderzoek. „De automobilist heeft na de zomervakantie en na de winter altijd weer een paar dagen nodig om te leren fietsers op te merken." Dat het gaat om grote groepen scholieren, maakt de risico's alleen maar groter. Brugklassers zijn gevoelig voor groepsdruk. Als je ze alleen laat fietsen, zullen ze beter opletten en zich beter aan de regels houden. In een groep is de neiging om nog snel even samen met de rest over te steken groot. De SWOV start binnenkort een studie naar die groepsdruk. Vlakveld: „We zijn net de vragenlijst aan het opstellen. Later zullen we ook praktijkproeven houden."

Is het dan niet verstandiger om je brugklasser zonder al te veel fietservaring met de bus naar de middelbare school te laten gaan? Hangt van de busverbinding af, meestal moet je een uur eerder op, want de bus stopt ook nog eens in elk dorp. Bovendien kost dat extra geld.

Een elektrische fiets dan voor je brugklasser? Ook geen goed idee, vindt Tertoolen. Een elektrische fiets gaat echt heel snel en niemand hoort je aankomen. Dat moet je een onervaren fietser niet aandoen. Bovendien kost zo'n fiets minstens 2500 euro. Daar wil je je kind ook niet mee op pad sturen, denkt Tertoolen.

Gedragswetenschapper Vlakveld heeft minder moeite met de elektrische fiets voor brugklassers. Het brein van de jonge fietser kan het snelheidsverschil best aan, dus het effect op de veiligheid is beperkt. De meeste ongelukken met elektrische fietsen gebeuren met ouderen, stelt hij. „Maar dat is vooral bij het op- en afstappen. Elektrische fietsen zijn vrij zwaar. Ouderen hebben daar meer moeite mee, jongeren hebben meer kracht. En áls ze vallen, zijn jongeren ook sterker."

Wie z'n kind niet tot z'n achttiende naar school wil rijden, en ook niet verplicht alleen wil laten fietsen, kan het best zorgen dat het ervaring opdoet. Gewoon je kind leren omgaan met het verkeer. Al heel jong met ze oefenen, ervaring opdoen. Je wilt toch dat ze weer veilig thuiskomen.

De statistieken

Het aantal doden en gewonden onder fietsende brugklassers is zeer beperkt. Gelukkig maar, zegt gedragswetenschapper Willem Vlakveld van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid. Jongeren houden aan een valpartij meestal alleen wat schrammen over. Dat wordt niet geregistreerd. De registratie van ziekenhuisgewonden is sinds 2009 veranderd, waardoor de cijfers minder betrouwbaar zijn. Uit de cijfers tot 2009 concludeert de stichting dat brugklassers vooral in de eerste weken van hun schoolloopbaan gevaar lopen.

ONGELUKKEN MET LIMBURGSE FIETSERS VAN 12 TOT 14 JAAR

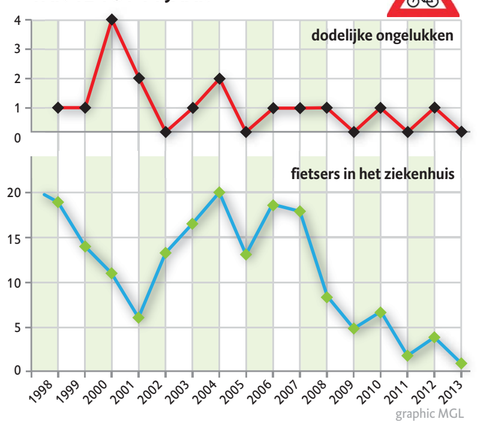

graphic MGL

Zelf fietsroute veilig maken

door **Josette Mulders**

SITTARD – Scholieren kunnen een bijdrage leveren aan het veiliger maken van fietsroutes naar hun school. De app schoolroutes.nl is voor dat doel gemaakt. Iedereen die een smartphone heeft, kan de school-thuisroute met de app vastleggen. Via de website schoolroutes.nl kunnen scholieren vervolgens zien waar precies op hun vaste route gevaar dreigt en waar ze rekening mee moeten houden.

Met de ingevoerde gegevens kunnen vervolgens gemeenten aan de slag. Ze gebruiken ze om schoolroutes veiliger te maken. De app en de website zijn een initiatief van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg (ROVL) en de gemeenten Roermond, Leudal en Echt-Susteren, maar ze worden door middelbare scholieren in heel Nederland gebruikt. De app is al enige tijd beschikbaar en er staan al heel wat routes op. Ook hebben er al verbeteringen plaatsgevonden.

De app maakt deel uit van een lesprogramma over het verkeer dat voor middelbare scholieren is gemaakt en door ROVL en gemeenten wordt gefaciliteerd. Verkeerslessen zijn in het middelbaar onderwijs niet verplicht. Toch doen 69 van de 90 middelbare scholen in Limburg (inclusief speciaal onderwijs) aan dat programma mee, aldus het ROVL. De docenten die de lessen geven, gebruiken de informatie van de schoolroute-app in de lessen. Volgens Marc Schrijen, secretaris van ROVL, overschatten twaalf- tot zestienjarigen in het verkeer hun kunnen en onderschatten ze de risico's die ze nemen en die ze lopen.

Iedereen met smartphone kan de school-thuisroute via de app vastleggen.

In het lesprogramma voor deze groep is er, behalve de schoolroute, ook aandacht voor alcohol en drugs in verkeer, rijden in groepen, gedrag en kennis en fietsverlichting.

Volgend jaar besteedt het ROVL aandacht aan het gebruik van mobiele telefoons op de fiets.

CIJFERS Universiteit heeft meer inschrijvingen

Minder studenten Zuyd Hogeschool

door **Josette Mulders**

MAASTRICHT/HEERLEN – Zuyd Hogeschool telt in het nieuwe studiejaar zo'n vier procent minder studenten. Universiteit Maastricht daarentegen groeit met vier procent studenten. Het gaat hierbij om voorlopige cijfers. In oktober zijn de definitieve inschrijvingen bekend.

Het aantal studenten bij Zuyd Hogeschool, met vestigingen in Heerlen, Maastricht en Sittard, daalt van 14.500 naar 14.100 studenten. Volgens een woordvoerder is die daling voorzien, hoewel de hogeschool vermoedt dat die daling ook komt doordat minder Limburgse studenten voor een hbo-studie kiezen. Opvallend is dat zich flink meer studenten hebben ingeschreven voor chemie (180 studenten tegenover 150 studenten vorig jaar). Daardoor dreigde er op industrieterrein Chemelot, waar de studenten een groot deel van hun opleiding krijgen, een tekort aan laboratoriumruimte te ontstaan. Chemelot heeft echter in allerijl een extra gebouw geschikt gemaakt.

Universiteit Maastricht telt, op een totaal van 15.736 definitieve inschrijvingen, 3477 nieuwe inschrijvingen vergeleken met een jaar geleden. De universiteit rekent op dit moment op vier procent meer studenten. Een woordvoerster denkt dat het hogere aantal studenten deels te maken heeft met het sociaal leenstelsel. Ze vermoedt dat meer studenten zich inschrijven voor een studie dicht bij huis om op de kosten van een studentenkamer te besparen.

De HAS in Venlo zit in de lift. Bij die hogeschool kunnen vanaf het nieuwe studie jaar drie in plaats van vier studies gevolgd worden. Voor die studies hebben zich op dit moment 110 eerstejaars gemeld. Die komen bovenop de 100 studenten die er al waren.

ASIEL

Advocaat wil uitzetting gezin Gláucio stoppen

door **Daan de Hulster**

GILZE-RIJEN/ZEIST – Advocaat Flip Schüller heeft de Raad van State gevraagd de aanstaande uitzetting van asielzoeker Gláucio Ventura Tiago en zijn familie te voorkomen. De bestuursrechter doet uiterlijk donderdag uitspraak in het kort geding over het gezin, dat tot vorige maand in het asielzoekerscentrum in Venlo verbleef.

De familie wachtte in een gezinsaccommodatie in Gilze-Rijen op de uitkomst van de nog lopende asielprocedure. Gisterochtend werden Gláucio (13), zus Márcia (18) en ouders naar een detentiecentrum in Zeist vervoerd. Daar kregen ze te horen dat ze vrijdag op het vliegtuig naar Angola worden gezet.

De Raad van State bepaalt pas later dit jaar of Gláucio en Márcia op basis van het kinderpardon een verblijfsvergunning krijgen.

'Kimberly' voelt zich misbruikt

door **onze verslaggever**

VALKENBURG – 'Kimberly', het meisje dat centraal staat in de Valkenburgse zedenzaak, is er nu van overtuigd dat ze misbruikt is om geld te verdienen. Dat heeft haar advocaat, Nino Pennino, verklaard in een interview met EO-radioprogramma *Dit is de dag*. Kimberly, die aanvankelijk haar loverboy Armin A. de hand boven het hoofd hield nadat ze als 16-jarig meisje seks had bedreven met tientallen mannen in een Valkenburgs hotel, is volgens Pennino via therapie tot het inzicht gekomen dat ze slachtoffer is. Kimberly wordt behandeld in een besloten setting. Het gaat, volgens Pennino, wisselend met haar: „De ene dag gaat het goed, de andere dag denkt ze: Ben ik dat meisje uit de Valkenburgse zedenzaak?"